

N:r 45.

(Rubrik och datum kungöras från predikstolen.)

Lag

om kommission, handelsagentur och handelsresande;

given Stockholms slott den 18 april 1914.

USTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, terligt: att Vi, med Riksdagen, funnit gott i nåder förordna som följer:

1 KAP.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

denna lag givna stadganden skola lända till efterrättelse, så vitt ej annat avtal eller av handelsbruk eller annan sedvänja.

visst fall avtal eller sedvänja icke gäller emot denna lag, stadgas i 45 §.

2 §.

köpman förstås i denna lag en var, som, enligt vad särskilt finnes stadgat, g att föra handelsböcker.

3 §.

enligt denna lag någon skall giva annan ett meddelande, vid äventyr att est förlorar talan eller anses hava antagit anbud eller godkänt avtal eller g, och sådant meddelande varder inlämnat för befordran med post eller eller eljest på ändamålsenligt sätt avsänt, må ej den omständigheten, att ndet försenas eller icke kommer fram, föranleda därtill, att avsändaren anses va fullgjort vad honom åligger.

2 KAP.

Om kommission.

Inledande bestämmelser.

4 §.

kommissionär förstås i denna lag den, som åtagit sig uppdrag att för räkning men i eget namn försälja eller inköpa varor, värdepapper eller lös egendom. Den, för vars räkning försäljningen eller inköpet skall ske, kommittent.

ommissionären köpman, och avser det honom lämnade uppdraget försäljning köp, som faller inom området för hans rörelse, kallas han handelskommission-kommissionen handelskommission.

5 §.

, som yrkesmässigt driver verksamhet såsom handelskommissionär, vare, där an att utföra uppdrag om försäljning eller inköp, som faller inom området nna hans verksamhet, kommer honom till handa från någon, med vilken han

står i affärsförbindelse, pliktig att, om han icke vill utföra uppdraget, uppehåll giva den andre meddelande därom. Underlåter han det, skall han hava antagit anbudet.

6 §.

Där någon, som fått gods sig tillsänt för att säljas i kommission, icke föra uppdraget men ändock omhändertager godset, njute han panträtt där på. Här nedan om kommissionär stadgas, för vad han må hava att fordra av den befattning han tagit med godset.

Om kommissionärens skyldigheter.

7 §.

Det åligger kommissionären att vid fullgörande av sitt uppdrag iakttaga kommittentens intresse. Han har att så vitt möjligt följa kommittentens föreskrifter att giva honom erforderliga underrättelser, särskilt om avtal, som han tagit med kommittenten, samt att till kommittenten avge redovisning för uppdraget. Handelskommissionär är dock icke pliktig att för kommittenten nämna namnet å den, med vilken han för dennes räkning slutit avtal, med mindre om så är förordadt i avtalet. Därtill följer av vad i 57 och 58 §§ stadgas.

8 §.

Påkalla omständigheterna avvikelser från kommittentens föreskrifter i uppdragets fullgörande, skall kommissionären med underrättelse därom till kommittenten skicka de erforderliga föreskrifter av kommittenten och, där sådana ej äro tillgängliga, förfara så som omständigheterna kräva.

Vad nu är sagt gälla ock, där kommittenten föreskrivit visst pris för försäljningen under vilket försäljning ej må ske eller som vid inköp icke får överskrida, skall kommissionären må den omständigheten allena, att visst pris å godset finnes utsatt och som översändes till försäljningskommissionär, anses innefatta limitum för försäljningen.

9 §.

Är limitum föreskrivet, bör kommissionären ändock betinga för kommittenten ett delaktigare pris, där omständigheterna vid avtalets ingående det medgiva.

10 §.

Kommissionären är pliktig att vårda gods, som av kommittenten lämnats till försäljning eller som för dennes räkning inköpes. Sådant gods skall han försälja annat föranledes av omständigheterna, hållas avskilt från annat gods. Handelskommissionär åligger att hålla godset brandförsäkrat, där ej annat är förordadt i syn till godsets beskaffenhet eller andra omständigheter försäkring kan anses nödvändig och det, om så är förordadt, skall gälla.

11 §.

Har gods lämnats handelskommissionär till försäljning, åligger det honom att undersöka godset i den omfattning efter gott handelsskick kan fordras av kommittenten.

12 §.

Finnes, då gods, som lämnas kommissionären till försäljning, kommer han till hands, fel eller brist i godset, eller yppas sedermera fel eller brist däri, skall kommissionären underrätta kommittenten därom. Giver han icke sådan underrättelse utan oskäligt uppehåll efter det han märkt eller bort märka felet eller bristen, vare han, efter ty i 17 § sägs, pliktig att ersätta den skada, som genom hans utblifvande tillskyndas kommittenten.

Komm
ed tred

Står
dvänja

gen sku
an.

Jämvä
v hono

ommitt
vtalet s

Har k
ående

ommitt
ommis

Kan k
om kom

Där k
föreskriv

äger

mittente

och som
tionären

Har
ommitt

Är i

ögpre p

mittente

it få skil

från det

avvikels

och det,

Har f

medgivit

talet av

han ick

ske, om

Styrke

ej lämna

Förme

av sitt u

13 §.

Commissionären skall i sin redovisning upptaga allt vad han på grund av avtalet ej har fått eller har att fordra.

14 §.

Commissionären på grund av avtal eller enligt handelsbruk eller annan sedvise, är han i förhållande till kommittenten ansvarig såsom fördrag för fullgörande av avtal, som han för dennes räkning ingår med tredje

i fall, då handelskommissionär icke står del credere, äge kommittenten att kräva avtalets fullgörande, där kommissionären i sitt meddelande till kommittenten om uppdragets utförande icke uppgiver namnet å den, med vilken avtalet ingås.

15 §.

Commissionär, som för kommittentens räkning slutit avtal, vid avtalets ingång eller sedermera visat försumlighet vid fullgörande av sitt uppdrag, äge kommittenten att avvisa avtalet, såframt hans intresse blivit väsentligen eftersatt eller kommissionären handlat oredligt mot honom.

Kommittent, som sålunda avvisar avtal, på grund av 54 § icke återfå gods, som kommissionären försålt, skall denne i stället gälta godsets värde.

16 §.

Commissionär, som köpt till högre eller sålt till lägre pris än kommittenten betalt eller än eljest vederbort, utan oskäligt uppehåll till kommittenten erbjuda prisskillnaden eller för densamma ställer betryggande säkerhet, äge kommissionären icke rätt att avvisa avtalet, utan så är att han av kommissionärens åtgärder eller olägenhet, som icke varder honom genom prisskillnaden gottgjord, är av beskaffenhet att enligt 15 § medföra sådan rätt, eller att kommissionären handlat oredligt mot honom.

17 §.

Commissionären visat försumlighet vid fullgörande av sitt uppdrag, äge kommittenten rätt till ersättning för skada, som därigenom tillskyndats honom.

18 §.

Följd av kommissionärens försumlighet gods sålt till lägre eller inköpt för högre pris än kommittenten föreskrivit, och varder avtalet ej avvisat, äge kommissionären, i saknad av utredning om att hans skada är större, av kommissionärens försumlighet mellan det betingade och det föreskrivna priset eller, där avvikelsetillfällen pris var av omständigheterna påkallad men kommissionären gjort större skada än omständigheterna krävde, skillnaden mellan det pris, som betingats, och det som bort betingas.

19 §.

Försäljningskommissionär visat försumlighet därutinnan, att han utan fog och anstånd med köpeskillningens erläggande, vare kommissionären, där ej avvisas av kommittenten, pliktig att själv betala köpeskillningen, ändå att han icke står del credere, samt att redovisa densamma å den tid redovisning bort ämnas anståndet ej medgivits.

Kommissionären, att godset skulle hava betingat lägre pris, om anståndet ämnats, vare han icke pliktig att redovisa mer än det pris.

20 §.

Kommissionären, att kommissionären visat försumlighet vid fullgörande av sitt uppdrag, och vill han av sådan anledning avvisa avtal, som ingåtts för hans

räkning, kräva skadestånd av kommissionären eller mot denne göra gällande påföljd, som i 19 § stadgas, åligger det honom att utan oskäligt uppehåll han från kommissionären erhållit underrättelse om det förfarande, varom det giva kommissionären meddelande, att han vill tala å försummelsen; underrättelsen skall vara kommittenten sin talan förlustig. Innehåller givet meddelande icke någon fråga vill avvisa ingånget avtal, må rätt därtill ej sedermera göras för provision. Har kommissionären avgivit sådan redovisning, som i 18 kap. 9 § stadgas, Varder den avses, gälla i fråga om tid för klander av redovisningen vad som njuta i den ut hon

21 §.

Är fråga om handelskommission, åligger det kommittenten, där han är utsedd och uppdraget avser inköp för hans rörelse, att med avseende å gods, som han på grund av uppdraget, föranstalta om undersökning, efter ty i 51 § lagstiftad och byte av lös egendom är för köpare föreskrivet.

22 §.

Yppas fel eller brist i gods, som blivit för kommittentens räkning inköpt, vill han ej låta sig nöja med godset, åligger det honom att utan oskäligt uppehåll giva kommissionären meddelande därom.

Underlåter kommittenten att efter ty nu sagts giva meddelande i avseende på fel eller brist, som han märkt eller bort märka, må felet eller bristen ej åberopas mot kommissionären i vidare mån än denne kan utfå vad han på grund därav åberopar att fordra av säljaren, fraktförare eller annan.

23 §.

Finnes gods, som blivit för kommittentens räkning inköpt, vara avlämnade till säljaren än ske bort, och vill han ej låta sig därmed nöja, skall han giva kommissionären meddelande därom utan oskäligt uppehåll efter det godset kommit till honom. Har han av säljaren eller kommissionären underrättats om dess avsändande, må derlåtes det, må dröjsmålet ej åberopas mot kommissionären i vidare mån än i 22 § andra stycket sägs.

24 §.

Vad här ovan i 20 § första stycket, 22 och 23 §§ är stadgat om på grund av underlåtenhet att giva meddelande, som där avses, skall icke äga tillämpning på kommissionären handlat oredligt mot kommittenten, ej heller då han på grund av vårdslöshet och kommittenten därigenom tillskyndats märklig skada.

25 §.

Har kommittenten icke inom ett år efter det han mottog gods, som varit för hans räkning inköpt, givit kommissionären meddelande, att han icke vill nöja sig med godset, äge han icke åberopa fel eller brist däri i vidare mån än i 22 § andra stycket sägs. Vad sålunda är stadgat skall dock icke äga tillämpning på kommissionären åtagit sig att jämväl efter nämnda tid svara för godset, där han handlat oredligt mot kommittenten.

26 §.

Där kommittenten avvisar gods, som av kommissionären inköpts för hans räkning, må skola i fråga om hans skyldigheter och rättigheter de i 55—58 §§ lagen om handelskommissionärer och byte av lös egendom givna föreskrifter äga motsvarande tillämpning.

Om kommissionärens rättigheter.

27 §.

Handelskommissionär är berättigad till provision å avtal, som han förklarar sig

kning ingår med tredje man, dock endast såframt avtalet varder å dennes ort. Är gods sålt eller inköpt att avlämnas efter hand i särskilda poster, betalning erläggas särskilt för varje post, må ej den omständigheten, att om någon post avtalet icke fullgöres, inverka å kommissionärens rätt till för de övriga.

avtalet icke å tredje mans sida fullgjort, äge kommissionären ändock provision, där underlåtenheten beror av kommittenten eller av händelse, e, om han själv slutit avtalet med tredje man, icke skulle kunnat återropa m.

28 §.

ingskommissionär äge icke rätt till någon provision, där köpeskillingen lvis erlägges och detta icke har sin grund i sådant förhållande, som i 27 stycket avses. Överstiger den provision, som skolat utgå, om hela köpebetalts, vad som brister i full betalning, äge kommissionären dock rätt aden.

r ovan i denna paragraf är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i inköpskommissionärs rätt till provision, då avtalet allenast delvis fullljarens sida.

29 §.

r för brev, telegram och telefonsamtal, premier för försäkring av godset a utgifter, för vilka kommissionär haft fog, skola särskilt gottgöras vitt ej provision eller annan ersättning, som han äger uppbära, är avsedd tta gottgörelse jämväl för dem. För forsling, förvaring eller annan dylik ed godset, äge kommissionären tillgodoföra sig gottgörelse, ändå att han vidkännas särskild utgift därför.

30 §.

mmissionären själv fått till tredje man fullgöra avtal, som han för kom s räkning ingått, äge han söka sitt åter av kommittenten.

ttsbetalning, som inköpskommissionär utan kommittentens lov erlagt till ljaren, vare kommittenten icke pliktig att återgälda, med mindre avtalet varder motsvarande mån fullgjort å säljarens sida.

31 §.

Försäljningskommissionär, som givit kommittenten förskott å köpeskillingen eller om eljest i anledning av uppdraget har fordringsrätt hos kommittenten, äge i det ods, som lämnats honom till försäljning, panträtt till säkerhet för sådan fordran, vida han själv eller genom annan är i besittning av godset eller av konnosse- tent eller sådan fraktsedel därå, att avsändaren icke utan företeende av densamma ger förfoga över godset.

32 §.

I gods, som handelskommissionär fått i uppdrag att sälja, äge han, där kommit- tenten är köpman, panträtt såsom i 31 § sägs jämväl för fordran, som grundar sig annat kommissionsuppdrag för dennes rörelse.

33 §.

I kraft av den panträtt, som enligt 31 eller 32 § tillkommer försäljningskom- missionär, äge han, så vitt hans säkerhet eljest skulle äventyras, innehålla odset, där kommittenten återfordrar detsamma, och jämväl i övrigt underlåta att lja dennes föreskrifter. Innefattar föreskrift förbud mot försäljning, äge kom- missionären dock allenast under de i 34 § angivna förutsättningar avvika från den- samma.

34 §.

Försäljningskommissionär äge, när den fordran, varför godset utgör Kan ej
ler till betalning, låta till fordringens gäldande sälja godset. Är godset enade
förskämning eller snar förstörelse, eller fordrar det alltför kostsam värttskaff
så vitt kommissionärens säkerhet eljest skulle äventyras, säljas, ändå att Vad h
icke är till betalning förfallen. Sker försäljning, äge kommissionären säga om
till provision, som eljest skolat tillkomma honom. t omh
tt till

Försäljning, varom nu sagts, må ej äga rum annorledes än å offentlig Har ko
och åligger det kommissionären att, där så ske kan, i god tid före fört, som
ej mindre anmana kommittenten att erlægga betalning för fordringen t, som
att godset eljest kommer att säljas än även giva honom underrättelse om ns säk
plats för auktionen. ras, in
rdran

35 §.

Har kommissionären till utförande av sitt uppdrag försålt godset, äg vitt det
erfordras för gäldande av sådan fordran hos kommittenten, för t
skulle haft panträtt i godset, om detta funnits i behåll, rätt att, sedan
fordran förfallit till betalning, genom försäljning eller annorledes för Komm
fordringsrätten mot köparen. Dock åligger det kommissionären att, där sller ann
på förhand anmana kommittenten att erlægga betalning för kommissionären: bpare e
hos honom.

36 §.

Vad i 31—35 §§ är för försäljningskommissionär stadgat om panträtt i Själv
lämnats honom till försäljning, och om rätt att, sedan detta blivit sålt, för ets utfö
fordringsrätten mot köparen skall äga motsvarande tillämpning beträffande Vill
kommissionär i fråga om gods, som av honom för kommittentens räkning ättigad
och fordran, som genom sådant avtal förvärvats mot säljaren; dock att ärom
köpskommissionären i kraft av sin panträtt säljer godset, provision för försä om ho
icke skall utgå. om nu

37 §.

Är gods, som inköpts för kommittentens räkning, försänt till honom. Komm
sättes han i konkurs eller finnes han eljest vara på sådant obestånd, att ens int
antagas, att fordran, varför kommissionären skulle haft panträtt i godset, av avtal
funnits hos honom, icke kommer att rätteligen gäldas, skall vad i 39 § I fråg
lagen om köp och byte av lös egendom samt 166 § sjölagen är stadgat om riset ic
rätt att hindra godsets utgivande eller i visst fall kräva det åter från ar gän
borgenärer äga motsvarande tillämpning. Har kommissionären gjort bråk nträde
rätt, äge han göra sin panträtt i godset gällande såsom här ovan i 33 § idigare
sägs. lovisnin

Lag samma vare, där försäljningskommissionär sänt gods, som han haft rum; sa
säljning, tillbaka till kommittenten, och denne försättes i konkurs eller eljvser, k
vara på sådant obestånd, som i första stycket sägs. såvida
Irag. F

38 §.

Har gods, som inköpts för kommittentens räkning, i följd av dröjsmål åligger,
sida icke blivit till honom utgivet, äge kommissionären, där han ej utan kampnin
kostnad eller olägenhet kan fortfara med godsets vårdande eller kom
underlåter att inom skälig tid efter det han blivit därom tillsagd för
godset, låta för kommittentens räkning sälja godset å offentlig auktion; g
så vitt, ske kan, kommittenten i god tid underrättelse om tid och plats för
nen. Å sådan försäljning äge kommissionären icke åtnjuta provision. Efter
komm
Komm

försäljning sålunda ske, eller är det uppenbart, att de med försäljningen kostnader ej skulle kunna ur köpeskillingen utgå, äge kommissionären godset.

Om ovan i denna paragraf är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i gods, som kommissionär innehar till försäljning men icke vidare är pliktig underhålla; dock att kommissionären, när sådant gods säljes, äger samma provision, som eljest skolat tillkomma honom.

39 §.

Kommissionären i följd av uppdraget fått mottaga prover, mönster eller antillhör kommittenten och icke är avsett till försäljning, äge han, så vitt riktigt för vad han på grund av uppdraget har att fördraga eljest skulle även innehålla det mottagna, till dess kommittenten gäldar hans ifrågavarande eller för dess gäldande ställer betryggande säkerhet.

Om självinträde av kommissionären.

40 §.

Kommissionären äge allenast när rätt därtill följer av avtal eller av handelsbruk att sedan sedvänja utföra sitt uppdrag genom att för egen räkning inträda såsom säljare av godset.

41 §.

Inträde sker därigenom, att kommissionären i sitt meddelande om uppdragande uttryckligen giver kommittenten till känna, att kommissionären själv eller säljare av godset.

Kommittenten göra gällande, att kommissionären icke enligt 40 § var berättigad till självinträde, åligger det honom att giva kommissionären meddelande utan oskäligt uppehåll efter det dennes tillkännagivande om självinträdet om till handa. Underlåtes det, äge kommittenten icke av anledning sagts avvisa självinträdet.

42 §.

Kommissionären är i händelse av självinträde pliktig att tillvarataga kommittentens ägande med samma omsorg, som när han utför sitt uppdrag genom slutande med tredje man.

Om det pris, till vilket självinträde må ske, är särskilt att iakttaga: att om i något fall må sättas mindre fördelaktigt för kommittenten än det, som givits vid den tidpunkt, då kommissionären avsånde meddelandet om självinträde eller muntligen gav detta till känna; att, om försäljningskommissionär för egen räkning förfogat över gods, som han mottagit till försäljning, rege ej heller må ske efter lägre pris än det, som gällde då förfogandet ägde honom; att, om inköpskommissionär, efter det anmodan att utföra uppdraget kom till handa men före självinträdet, inköpt sådant gods, som uppdraget kommittenten äger fördraga redovisning efter det pris kommissionären utfäst, om denne ej visar, att inköpet icke skett i anledning av kommittentens uppdrag. Försummar kommissionären vad honom sålunda i fråga om prisberäkningen skolade de i 15—17, 20 och 24 §§ givna föreskrifter äga motsvarande tillämpning.

43 §.

Om det självinträde skett, har försäljningskommissionär en köparens och inköpskommissionär en säljares rättigheter och skyldigheter mot kommittenten. Kommissionären äge i händelse av självinträde samma rätt till provision, som

skulle tillkommit honom, om han utfört sitt uppdrag genom slutande av tredje man. Han äge ock rätt till gottgörelse, efter ty i 29 § sägs, om gifter och kostnader i egenskap av kommissionär.

44 §.
Finnes kommissionären hava i strid med verkliga förhållandet och vetande uppgivit för kommittenten, att uppdraget är utfört, vare kommittenten det äskar, pliktig att fullgöra det föregivna avtalet, såsom träde skett då uppgiften gavs, och att redovisa det pris, som enligt 42 § skolat beräknas.

45 §.
De i 41, 42 och 44 §§ givna stadganden skola lända till efterrättelse däraf, att avtal eller handelsbruk eller annan sedvänja åberopas emot ten. Är kommittenten köpman, och avser uppdraget försäljning eller hans rörelse, skall vad nu är sagt om 42 § dock icke gälla i andra fall som i 44 § avses.

Om upphörande av kommissionärens uppdrag.

46 §.
Vill kommittenten återkalla eller kommissionären avsäga sig uppdraget det honom fritt; dock vare i fall, som i 50 § avses, kommittenten och avser tillämpning, kommissionären pliktig att utgiva skadestånd efter ty

47 §.
I händelse av kommittentens eller kommissionärens konkurs skall närens uppdrag anses förfallet den dag offentlig stämning å borgenärens dades.

48 §.
Har kommissionärens uppdrag återkallats eller förfallit, eller har han sagt sig detsamma, vare han ändock, så vitt sådant kan ske utan väsendnad eller olägenhet för honom, pliktig att, intill dess kommittenten att själv tillvarataga sitt intresse, vidtaga sådana åtgärder, som äro nödigskydda kommittenten mot förlust.

49 §.
Kommissionären äge, ändå att hans uppdrag upphört, göra gällande d heter, som enligt 31—39 §§ tillkomma honom.

50 §.
I fall, då det är kommissionären tillförsäkrat att få handhava uppdraget bestämd tid eller bringa visst ärende till slut eller åtnjuta viss uppsägning kommissionären, om hans uppdrag i förtid återkallas, rätt till ersättning för förlust han därigenom lider. Hade kommittenten i kommissionärens under att fullgöra uppdraget eller annan särskild omständighet giltig anledning till kallelsen, vare han dock icke pliktig att gälta ersättning.

Där kommissionären avsäger sig uppdrag, som i denna paragraf omfattar har giltig anledning därtill i kommittentens försummelse att uppfylla sina telser mot honom, eller där sådant uppdrag förfaller i följd af kommittentens kurs, äge kommissionären ock rätt till ersättning för sin förlust.

51 §.
Där kommissionären i fall, då han åtagit sig att under bestämd tid uppgiften eller att bringa visst ärende till slut, eller då viss uppsägning avtalad, i förtid avsäger sig uppdraget, skall han ersätta kommittenten dä

igenom lider. Hade kommissionären i kommittentens underlåtenhet att a förpliktelser mot honom eller annan särskild omständighet giltig an- l sin avsägelse, vare han dock icke pliktig att ersätta skadan. nten är ock berättigad till ersättning, där han återkallar uppdrag, som aragraf omförmäles, och har giltig anledning därtill i kommissionärens et att fullgöra detsamma, så ock där sådant uppdrag förfaller i följd av närens konkurs.

52 §.

sig kommissionären sitt uppdrag utan att äga giltig anledning därtill i et, som kan tillskrivas kommittenten eller eljest är att hänföra till han därigenom förlustig sin rätt till gottgörelse för utgifter och kost- i följd av uppdragets upphörande bliva för kommittenten onyttiga. är sagt gälle ock, där kommittenten återkallar uppdraget och har giltig därtill i omständighet, som kan tillskrivas kommissionären eller eljest är till denne, så ock där uppdraget förfaller i följd af kommissionärens

Om rättsförhållandet till tredje man.

53 §.

m lämnats kommissionären till försäljning, förbliver i kommittentens ägo, äganderätten öfvergår till tredje man eller till kommissionären, där v inträder såsom köpare.

s, som av kommissionären förvärvas för kommittentens räkning, bliver delbart ägare.

54.

i följd av kommissionärens försumlighet gods, som han innehar till för- av honom försålt till lägre pris än vederbort eller eljest i strid mot kom- intresse, förvärvar köparen ändock rätt till godset, där han vid avtalets varken insåg eller bort inse, att kommissionären därvid väsentligen efter- mittentens intresse eller handlade oredligt mot honom.

säljningskommissionär annorledes än genom försäljning olovligen förfogar s, som han innehar till försäljning, så ock där inköpskommissionär utan därtill berättigad förfogar över inköpt gods, som av honom innehaves för tens räkning, vare sådant förfogande gällande till förmån för tredje man, god tro vid sitt förvärv.

55 §.

nder därav att kommissionärens uppdrag återkallats eller av annan an- pphört och att han förty icke är berättigad att förfoga över gods, som av nehaves för kommittentens räkning, skall, där han ändock säljer eller s förfogar över sådant gods, förfogandet gälla till förmån för tredje man, itt förvärv varken ägde eller bort äga kännedom om att uppdraget upp- att i följd därav förfogandet var oberättigat. Skedde förfogandet efter issionärens uppdrag förfallit i följd av hans eller kommittentens konkurs, man ej åberopa, att han saknade kännedom om konkursen.

56 §.

avtal, som kommissionären, för kommittentens räkning men i eget namn, d tredje man, förvärvar denne fordringsrätt allenast mot kommissionären mot kommittenten.

Tredje man kan icke mot kommissionären eller hans borgenärer rätt därå, att kommissionären av kommittenten har att fordra eller eller penningar till fullgörande av avtalet.

57 §.

Där kommissionären icke är handelskommissionär, äge kommittenten 58 § stadgade villkor, när helst han vill göra gällande fordringsrätt på grund av avtal, som i 56 § sägs.

Föreligger handelskommission, må, under enahanda villkor, fordrings av sådant avtal göras gällande av kommittenten, såframt vad tredje man avtalet åligger icke blivit i rätt tid fullgjort eller kommissionären redovisningsskyldighet eller handlat oredligt mot kommittenten eller försatt i konkurs.

58 §.

Vill kommittenten mot tredje man göra gällande fordringsrätt på grund av avtal, som i 56 § sägs, skall han därom tillsäga kommissionären eller kommittenten fordran av sådan beskaffenhet, att kommissionären enligt 35 eller 36 § där fordringen är förfallen, för dess gäldande förfoga över fordringen tredje man, åligger det kommittenten jämväl att gälda kommissionären fordrande fordran eller ställa betryggande säkerhet för densamma.

Vill kommissionären eller konkursförvaltningen, hellre än att låta göra fordringsrätten gällande mot tredje man, själv fullgöra vad denne avtalet åligger, må fordringsrätten icke göras gällande av kommittenten.

59 §.

Är kommittenten, efter ty i 57 och 58 §§ sägs, berättigad att göra fordringsrätten gällande mot tredje man, äge han av kommissionären eller konkursförvaltningen erhålla skriftligt erkännande för den fordran som han, som äger utöva fordringsrätten.

Gör kommittenten fordringsrätten gällande utan att förete sådant erkännande åligger det honom att, där tredje man det äskar, ställa betryggande säkerhet för den fordran som han, som äger utöva fordringsrätten, vill utöva. Vad denne enligt 63 § kan finnas pliktig att utgiva till kommissionären.

60 §.

I andra fall än sådana, då kommittenten, efter ty i 57 och 58 §§ sägs, gör fordringsrätt gällande mot tredje man, må fordringsrätten allenast göras gällande av kommissionären, och må den utan hinder därav, att hans uppdrag för honom eller annorledes upphört, utövas av honom eller, där han blivit försatt i konkurs, av konkursförvaltningen.

Inflyter betalning för sålt gods till kommissionärens konkursbo, skall denna betalning redovisas till kommittenten.

61 §.

Fordran mot tredje man på grund av avtal, som i 56 § sägs, må ej göras gällande för kommissionärens gäld, med mindre denne fullgjort vad tredje man åligger eller på grund av 35 eller 36 § äger förfoga över fordringen.

62 §.

Har tredje man till kommissionären erlagt betalning eller avlämnat fullgörande av avtal, som i 56 § sägs, vare han icke i något fall pliktig att göra krav av kommittenten ånyo fullgöra avtalet, med mindre han, när han gör det, insåg eller bort inse, att det var kommittenten, som ägde mot honom gällande fordringsrätten på grund av avtalet.

63 §.

man i fall, då kommittenten icke äger mot honom göra gällande fordring grund av avtal, som i 56 § sägs, till kommittenten erlägger betalvämnan gods, vare han ändock pliktig att till kommissionären fullgöra vitt det ej visas, att kommissionären icke lider någon skada därigenom, gen erlagts eller godset avlämnats omedelbart till kommittenten.

64 §.

Den man, när försäljningskommissionär gör bruk av sin rätt att av honom ing för sålt gods, kvitta sin skuld mot fordran hos kommissionären, g ske utan hinder därav, att tredje man vid avtalets ingående eller, gen för honom uppkommit senare, vid den tidpunkt visste, att kom, när han ingick avtalet, handlade för annans räkning. Motfordran hos n må ej emot kommissionären användas till kvittning i vidare mån än visas, att denne icke skulle lida någon skada genom sådan kvittning. dringsrätten gällande av kommittenten, äge tredje man kvittningsrätt, motfordran hos kommittenten, för sådan motfordran hos kommissionä, pkommit för tredje man å tid, då han varken insåg eller bort inse, att mittenten, som ägde göra fordringsrätten mot honom gällande.

3 KAP.

Om handelsagentur.

65 §.

Handelsagent förstås i denna lag den, som åtagit sig uppdrag att för annans ens) räkning verka för avsättning av varor genom att upptaga köpe, er) till huvudmannen eller att i dennes namn sluta försäljningsavtal, icke är anställd i huvudmannens tjänst utan driver verksamheten såsom g yrkesidkare med eget kontor eller annan egen lokal för sin rörelse, anden angående denna kunna sändas.

66 §.

Handelsagenten skall vid fullgörande av sitt uppdrag iakttaga huvud, tresse. Han har att giva honom erforderliga underrättelser, särskilt att kov insända anbud, som äro av beskaffenhet att kunna förtjäna avseen, berättat försäljningsavtal, som han för huvudmannens räkning slutit.

67 §.

Handelsagent genom försumlighet vid fullgörande av sitt uppdrag tillskyn, mannen skada, äge denne rätt till ersättning för skadan. udmannen göra sådan rätt gällande, åligger det honom att utan oskäligt efter det han från agenten erhållit underrättelse om det förfarande, var, är, giva agenten meddelande, att han vill tala å försummelsen. Under, vare huvudmannen sin talan förlustig, såframt icke agenten handlat ored, honom eller ock visat grov vårdslöshet, varigenom huvudmannen till, märklig skada.

68 §.

Handelsagent är berättigad till provision å försäljningsavtal, som slutas av ho, eljest komma till stånd genom hans medverkan, dock endast såframt betalningsskyldighet fullgöres. Är varan såld att avlämnas efter hand a poster, och skall betalning erläggas särskilt för varje post, må ej den

omständigheten, att köpeskillingen för någon post icke erlägges, inverkar rätt till provision för de övriga.

Varder avtalet icke å köparens sida fullgjort, äge agenten ändå åberopa mot köparen. Har huvudmannen överenskommit med köparen, så att avtalets återgång, eller har han beviljat honom anstånd med köpeskillingen, utbliver i följd härav betalningen, inverkar detta icke å agentens rätt till provision, utan så är att denne samtyckt till åtgärden.

69 §.

Erlägges köpeskillingen endast delvis, äge agenten icke rätt till någon del av den med mindre 68 § andra stycket därtill föranleder. Överstiger den utskolade utgå, om hela köpeskillingen betalats, vad som brister i full betalt, äger agenten dock rätt till skillnaden.

70 §.

Äger handelsagent uteslutande rätt att å viss ort eller eljest inom ett visst område för huvudmannens räkning upptaga köpeanbud eller sluta försäljningsavtal, så att han berättigad till provision jämväl å avtal, som utan hans medverkan slutats inom det område tillhörande distriktet.

71 §.

Handelsagent, som varaktigt företräder sin huvudman, äge i början av kalenderhalvår från huvudmannen erhålla provisionsnota beträffande försäljningsavtal som kommit till stånd genom agentens medverkan eller under sådana omständigheter att 70 § äger tillämpning.

I provisionsnotan skola upptagas alla försäljningsavtal, som under ett kalenderhalvår blivit eller bort bliva å säljarens sida fullgjorda, så att agenten får provision för varje avtal av det provisionsbelopp, som tillgodoföres agenten för sådana försäljningsavtal, vilka först senare böra fullgöras, skola sådana tillgodoförande av provision, i provisionsnotan antecknas. Är anledningen till att provision å ett avtal icke blivit agenten tillgodoförd, av övergående skäl, skall avtalet ånyo upptagas eller antecknas i följande provisionsnota. Om provisionen finnes icke böra tillkomma honom, äge huvudmannen i en provisionsnota tillgodoföra sig beloppet.

72 §.

Handelsagent, som icke varaktigt företräder sin huvudman, äge beträffande försäljning, som kommit till stånd genom hans medverkan, bekomma provision angivande det provisionsbelopp, som tillgodoföres honom, eller, där tillgodoföres, anledningen därtill.

73 §.

Avgifter för brev, telegram och telefonsamtal samt övriga utgifter, som handelsagent haft fog, skola särskilt gottgöras honom, så vitt ej provisionen ersättning, som han äger uppbära, är avsedd att innefatta gottgörelse jämväl för sådana utgifter.

74 §.

Har handelsagent i följd av uppdraget fått mottaga prover, mönster eller andra saker som tillhör huvudmannen och icke är avsett till försäljning, äge han, såvida han säkerhet för vad han på grund av uppdraget har att fordra eljest skulden innehålla det mottagna, till dess huvudmannen gäldar hans ifrågakostnader, eller för dess gäldande ställer betryggande säkerhet.

75 §.

lsagent lager av varor till försäljning för huvudmannens räkning, skola agentens skyldigheter och rättigheter med avseende å sådana varor de enligt 2 kap. gälla om handelskommissionärs skyldigheter och rättig-
avseende å gods, som lämnats honom till försäljning, äga motsvarande

76 §.

upphörande av handelsagents uppdrag skall vad i 46—52 §§ är för stadgat äga motsvarande tillämpning.

77 §.

ent äge icke, ändå att han varaktigt företräder sin huvudman, utan ens bemyndigande sluta för denne bindande försäljningsavtal.

78 §.

handelsagent försäljningsavtal, som han slutit för huvudmannens räk-
r det denne, där agenten handlat utan bemyndigande eller överskridit
digande och huvudmannen icke vill godkänna avtalet, att utan oskäligt
ter det underrättelsen kom honom till handa själv eller genom agenten.
lande därom till köparen. Underlåtes det, vare så ansett som hade av-
ts av huvudmannen.

79 §.

dmannen icke antaga köpeanbud, som insänts genom hans handelsagent,
honom att utan oskäligt uppehåll efter det anbudet kom honom till
eller genom agenten giva meddelande därom till anbudsgivaren; under-
re så ansett som hade anbudet blivit antaget av huvudmannen.

sagt skall icke gälla, där vid förhandlingarna mellan agenten och an-
betingats, att anbudet skall vara förfallet, om det ej uttryckligen an-

80 §.

8 och 79 §§ är stadgat angående skyldighet för huvudmannen att giva
om han icke vill godkänna försäljningsavtal, som inberättats av hans
antaga köpeanbud, som av denne insänts, skall äga motsvarande till-
är huvudmannen från köparen eller anbudsgivaren får underrättelse, att
hans räkning slutit avtal eller mottagit anbud; dock att meddelandet i
skall riktas omedelbart till köparen eller anbudsgivaren.

81 §.

der därav att köpeanbud avgivits till handelsagent och av honom insänts
annen, äge anbudsgivaren, där ej annat följer av förhandlingarna mel-
och agenten, enahanda rätt att hos huvudmannen återkalla anbudet, som
mmit honom, om han själv insänt detsamma.

82 §.

an förhandlat med en handelsagent angående slutande av köp för sin
får han från agentens huvudman mottaga meddelande, varigenom denne,
ande av dessa förhandlingar, förklarar sig antaga till agenten därvid
ud eller bekräfta med honom därvid slutet avtal, åligger det köpmannen,
göra gällande, att han icke avgivit något anbud eller slutit något av-
anbudets eller avtalets innehåll är i meddelandet oriktigt återgivet, att
gt uppehåll giva huvudmannen meddelande därom. Underlåter köpman-
all han anses hava godkänt avtal av det innehåll meddelandet från hu-

huvudmannen utvisar, dock endast såframt han av meddelandet bort förse huvudmannens förmenande sådant avtal kommit till stånd, och ej förse meddelandet var oriktigt.

83 §.

Utan huvudmannens bemyndigande äge handelsagent icke, ändå att han för huvudmannen bindande försäljningsavtal, uppbära betalning för sållande efter försäljningen medgiva anstånd med betalningen, nedsättning i provisionär ändring i avtalet.

Har huvudmannen genom underrättelse från agenten eller köparen förse om att agenten uppburit betalning för varor, som blivit försålda genom hans verkan eller under sådana omständigheter, att 70 § äger tillämpning för den huvudmannen, där han förmenar, att agenten ej var berättigad att uppbära den ningen, och han därför icke vill godkänna densamma, att utan oskäl giva köparen meddelande därom. Underlåter huvudmannen det, vare så att han hade godkänt betalningen.

84 §.

Vill köparen tala å fel eller brist i varan eller å dröjsmål med dess leverans, eller vill han giva säljaren annat meddelande i fråga om fullgörandet av köpeavtal, må sådant meddelande med laga verkan riktas till handelsagenten, heter, att 70 § äger tillämpning.

Ändå att agenten kan sluta för huvudmannen bindande försäljningsavtal icke utan huvudmannens bemyndigande med bindande verkan för denna avgörande i anledning av sådana meddelanden från köparen, som i fråga avses.

4 KAP.

Om handelsresande.

85 §.

Med handelsresande förstås i denna lag den, som åtagit sig uppdrag för köpmans räkning resa från ort till annan och därvid, genom upptagna köpeanbud (order) till huvudmannen eller slutande av försäljningsavtal i detta verka för avsättning av varor, som icke medföras å resan.

86 §.

Är handelsresande anställd i sin huvudmans tjänst, skola i fråga om rättigheter och rättigheter mot huvudmannen det dem emellan ingångna gällande handelsbruk lända till efterrättelse.

I huvudmannens tjänst anställd handelsresande må icke, med mindre följer av avtalet eller giltig anledning föreligger, utan föregående uppsägnas från sin anställning eller själv lämna densamma. Uppsäges avtalet på dera sidan, skall det upphöra att gälla med utgången av tredje kalenderdagen efter den, då uppsägningen skedde.

Utan huvudmannens lov äge handelsresande, varom i denna paragraf icke under sina resor upptaga köpeanbud eller sluta försäljningsavtal för sin räkning än huvudmannens.

Skall till handelsresande, som här avses, lön helt eller delvis utgå i förvision, skola i fråga om villkoren för provisionens åtnjutande de i 68 § handelsagent givna föreskrifter äga motsvarande tillämpning.

87 §.

Resande icke anställd i sin huvudmans tjänst, skola, så vitt ej annat §, i fråga om hans skyldigheter och rättigheter mot huvudmannen de i för handelsagent givna föreskrifter samt beträffande upphörande av rättsmellan den resande och hans huvudman vad i 46—52 §§ är om komstadgat äga motsvarande tillämpning.

88 §.

Resande äge icke utan huvudmannens bemyndigande sluta för denne bindningsavtal.

Resande av sin huvudman försedd med slutsedelsblanketter, vilka inndemannens namn och på grund av sin avfattning må antagas vara avsedan de av den resande ifyllts, tjäna till bevis om att avtal slutits för ens räkning, vare försäljningsavtal, som den resande med ifyllande av ett ingår, lika bindande för huvudmannen, som om denne hade uttryckdilat den resande att sluta avtalet.

89 §.

och 79 §§ är stadgat om skyldighet för huvudmannen att giva meddelst han icke vill godkänna försäljningsavtal, som slutits av handelsagent, a köpeanbud, som avgivits till agenten, skall äga motsvarande tillämpandaresande inberättar till sin huvudman, att han slutit sådant avtal, der köpeanbud till honom; dock att i ty fall huvudmannens meddelande omedelbart till köparen eller anbudsgivaren.

a gäller, där huvudmannen från köparen eller anbudsgivaren får underden resande för hans räkning slutit avtal eller mottagit anbud.

90 §.

om återkallelse av köpeanbud, som insänts genom handelsresande, och om för köpman, som med handelsresande förhandlat angående köp, att i visst meddelande till huvudmannen skall vad i 81 och 82 §§ är stadgat äga de tillämpning.

91 §.

Resandemannens bemyndigande äge handelsresande icke, ändå att han kan huvudmannen bindande försäljningsavtal, uppbära betalning för sålda varor efter försäljningen medgiva anstånd med betalningen, nedsättning i priset ändring i avtalet.

Huvudmannen genom underrättelse från sin resande eller från köparen fått om att den resande uppburit betalning för varor, som blivit försålda gemedverkan eller under sådana omständigheter, att 70 § äger tillämpning, att huvudmannen, där han förmenar, att den resande ej var berättigad att betala betalningen, och han därför icke vill godkänna densamma, att utan oskäll giva köparen meddelande därom. Underlåter huvudmannen det, vare som hade han godkänt betalningen.

92 §.

Resanden tala å fel eller brist i varan eller å dröjsmål med dess avlämnande, att giva säljaren annat meddelande i fråga om fullgörandet av ingånget må sådant meddelande med laga verkan riktas till säljarens resande, såe vid tiden för meddelandet befinner sig å köparens ort och avtalet komtånd genom hans medverkan eller under sådana omständigheter, att 70 § pning.

Resandemannen kan sluta för huvudmannen bindande försäljningsavtal,

äge han icke utan huvudmannens bemyndigande med bindande verkan träffa något avgörande i anledning av sådana meddelanden från köpsmänna försäljning första stycket avses.

93 §.

Har någon åtagit sig uppdrag att för en köpmans räkning inom försäljning denna driver sin rörelse, besöka kunder och därvid, genom upptagande Undantag emmanhållande förberga anbud (order) till huvudmannen eller slutande av försäljningsavtal i dera h bergskattverk för avsättning av varor, som icke medföras, skall å sådan plats förordiga; motvarande tillämpning vad här ovan i §§—92 §§ är stadgat om handel man så Härutöver skall, där platsförsäljaren är anställd i huvudmannens tjänst till försäljning i annat fall §7 § äga motvarande tillämpning.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1915.

Genom denna lag upphäves förordningen den 6 oktober 1848 angående rätt i sådana till försäljning anförtrodda varor, däraf förskott blivit lämnad.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamligen att efterrätta. Till detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungliga käfta låtit. Stockholms slott den 18 april 1914.

Under Hans Maj:ts
Min allernådige Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF ADOLF.

(L. S.)

(Justitiedepartementet.)

BERNDT H.

Nr 46.

Lag

om ändrad lydelse av 2 § i förordningen den 4 maj 1855 angående böcker och handelsräkningar;

given Stockholms slott den 18 april 1914.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes kung, göra veterligt: att Vi, med Riksdagen, funnit gott i nåder förordna, att förordningen den 4 maj 1855 angående handelsböcker och handelsräkningar: hålla följande ändrade lydelse:

Under stadgandet i första punkten av 1 § inbegripas: de, som penninggåfva de, som in- eller utrikes varor uppköpa, för att dem äta de, vilka yrkesmässigt icke verksamhet såsom försäljnings- eller inköps- eller säljning eller utrusta, för att dem på frakt eller sjöfart skepp eller fartyg bygga eller utrasta, för att dem på frakt eller försälja; idkare av försäkringsrörelse; idkare av apoteksrörelse; idkare tryckeri- och bokförlagsrörelse; idkare av grövre eller finare smidesverk för tackjärnsblåsning och järngjuteri; idkare av fabriker och manufakturverk för tackjärnsblåsning och järngjuteri; idkare av livsmedel eller idkare av de borgerliga yrken, som hava till ändamål att livsmedel eller

